

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำรงตำแหน่งรองคณบดี

มหาวิทยาลัยศิลปากรได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๒๐/๐๖๔๙๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๓๐ ว่า พนักงานมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยมหิดลสามารถดำรงตำแหน่งรองคณบดี ผู้อำนวยการ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะและหัวหน้าภาควิชาได้ นั้น

เนื่องจากมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ กำหนดให้รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย รองคณบดีของคณะ รองผู้อำนวยการวิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ และรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนของมหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศิลปากรจึงขอหารือว่า พนักงานมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยศิลปากรสามารถดำรงตำแหน่งรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย รองคณบดีของคณะ รองผู้อำนวยการวิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ และรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ตามความในมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของมหาวิทยาลัยศิลปากรประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยศิลปากร) แล้ว เห็นว่า แม้จะมีบทบัญญัติมาตรา ๒๘^๑

ส่งพร้อมหนังสือที่ นร ๐๙๐๑/๐๔๐๕ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๘ ในบัณฑิตวิทยาลัย ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของบัณฑิตวิทยาลัย และจะให้ มีรองคณบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมาย

คณบดินั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๙
รองคณบดินั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดีจากบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๙

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๒๙^๒ มาตรา ๓๑^๓ มาตรา ๓๕^๔ และมาตรา ๓๗^๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ กำหนดให้อธิการบดีเป็นผู้แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย รองคณบดีของคณะ รองผู้อำนวยการวิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ และรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะจาก “ข้าราชการพลเรือนของมหาวิทยาลัย” ก็ตาม แต่เมื่อได้พิจารณาข้อเท็จจริงที่ว่าในขณะที่มีการตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ บุคลากรในหน่วยงานของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีแต่เพียงผู้ที่ป็นข้าราชการพลเรือนของมหาวิทยาลัยเท่านั้น ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีมติคณะรัฐมนตรีให้มหาวิทยาลัยรับพนักงานมหาวิทยาลัยทดแทนตำแหน่งข้าราชการที่เกษียณอายุราชการหรือลาออกจากราชการเพื่อรองรับการเตรียมความพร้อมที่จะเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในอนาคต และมหาวิทยาลัยศิลปากรได้ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ทำให้ปัจจุบันข้อเท็จจริงปรากฏว่าบางหน่วยงานของมหาวิทยาลัยไม่มีข้าราชการพลเรือนปฏิบัติงานอยู่เลยหรือมีอยู่เป็นจำนวนน้อยมาก

เมื่อพิเคราะห์บทบัญญัติในมาตราต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้ว เห็นว่า คำว่า “ข้าราชการพลเรือนของมหาวิทยาลัย” ที่

^๒มาตรา ๒๙ คณบดีและรองคณบดีของบัณฑิตวิทยาลัยจะต้องมีคุณสมบัติได้ปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

รองคณบดีต้องเป็นข้าราชการพลเรือนของมหาวิทยาลัย

^๓มาตรา ๓๑ ในคณะหนึ่ง ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะ และให้มีรองคณบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมาย

การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และคุณสมบัติของคณบดีและรองคณบดีตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^๔มาตรา ๓๕ ในวิทยาลัยหนึ่ง ให้มีผู้อำนวยการวิทยาลัยเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของวิทยาลัย และจะให้มีรองผู้อำนวยการวิทยาลัยคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการวิทยาลัยมอบหมาย

การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และคุณสมบัติของผู้อำนวยการวิทยาลัยและรองผู้อำนวยการวิทยาลัยตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^๕มาตรา ๓๗ ในกรณีที่มหาวิทยาลัยมีสถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และจะให้มีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะมอบหมาย

การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และคุณสมบัติของผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ปรากฏอยู่ในมาตราต่างๆ นั้น มีความมุ่งหมายเฉพาะแต่เพียงว่าประสงค์ที่จะให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบริหารในบัณฑิตวิทยาลัย คณะ สถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะต้องแต่งตั้งจากบุคลากรประจำของมหาวิทยาลัยเท่านั้น บัดนี้ เมื่อบุคลากรประจำของมหาวิทยาลัยศิลปากรมีทั้งผู้ที่เป็นข้าราชการพลเรือนของมหาวิทยาลัยและผู้ที่ เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ประกอบกับบุคลากรประเภทพนักงานมหาวิทยาลัยนับวันก็มีแต่จะเพิ่มจำนวนขึ้น ขณะที่บุคลากรประเภทข้าราชการพลเรือนของมหาวิทยาลัยมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง การจะห้ามมิให้พนักงานมหาวิทยาลัยดำรงตำแหน่งผู้บริหารหน่วยงานต่าง ๆ จะเป็นอุปสรรคต่อการบริหารกิจการของมหาวิทยาลัย และไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของกฎหมายด้วย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) จึงเห็นว่า พนักงานมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยศิลปากรสามารถดำรงตำแหน่งรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย รองคณบดีของคณะ รองผู้อำนวยการวิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ และรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ตามความในมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๕๐